

Mevcut organik ürünler ancak 'evcilik' oynamaya yeter. Ekolojik üretime destek verelim, ama öncelikle kapımızın önünü süpürelim: Önce işyerinde, okulda, lokantalarda neler yediğimizi iyi bilelim...

Organik beslenme, günümüzde kimsenin ağzından düşmüyor. Gün geçmiyor ki organik tarımın desteklenmesini isteyen yeni bir haber çıkmasın. Organik pazarlar açılıyor, web siteleri kuruluyor, organik beslenmeyi teşvik eden dernekler türüyor. Organik kelimesi artık sadece beslenmenin ve gıdanın başına eklenmiyor. Kıyafetler de organik, mobilyalar da...

Organik beslenme ne kadar mümkün?

Organik ürünler hâlâ marketlerde küçük gramajlı ambalajlarda neredeyse reçeteye satılıyor. Herkesin günlük yemeğini yapabilmesi için ne miktarı yeterli, ne de fiyatları uygun. Dolayısıyla bu ürünler henüz sağlığı koruyucu olmaktan çok tüketim toplumunun yeni favorileri olmaktan öteye gidemiyor.

Bir yemeğin organik olabilmesi için salçadan tuza, domatesten makarnaya kadar kullanılan bütün malzemelerin organik olması gerekli. Dolayısıyla organik yemekten önce üretim koşullarında iyileştirmeye gitmek gerekiyor. Türkiyede 1950'lerden beri çarpık kentleşme ve sanayileşmeyle birlikte bilinçsizce kullanılan gübreler, tarım zararlılarına karşı kullanılan zirai ilaçlar, genetiği değiştirilmiş tohumlar esas tehlikeyi oluştururken, tek bir organik malzeme ile 'organik yemek' hazırladığını iddia etmek abesle iştigal...

Ekolojik tarıma ayrılan sahalara gittikçe artıyor fakat tam da bu sırada küresel ısınma bu sahaların verimliliğini tehdit ediyor. Üstelik organik tarım hormon, zirai ilaç vs. kullanımını olmadan yapıldığı için senede daha az ürün elde ediliyor ve firesi çok daha fazla oluyor. Dolayısıyla ekolojik tarım ürünleri el yakacak kadar pahalı ve yakın bir zamanda ucuzlaması beklenmiyor. Bu durumda ekolojik ürünler şanslı bir azınlığın kullanımına açık olarak kalacak. Üstelik bu azınlık dışarıda veya işyerlerinde yedikleri yemeğin organik olması için de çok bekleyecek, çünkü toplu üretimde organik yemek yapmak şu anki olanaklarla pek mümkün görünmüyor.

O halde ne yapmalı?

Sağlıklı yaşam reçetelerini, tüketim toplumunun bize sunduğu yeni oyuncakları bırakalım bir tarafa, çünkü şu andaki organik ürünler ancak evcilik oynamamıza yeter. Kendi kapımızın önünü kendimiz süpürelim. Evlerimizde yaptığımız yemeklerde organik ürünler kullanmamız ve hijyeni kontrol etmemiz daha kolay. Esas tehlike bizi dışarıda bekliyor. Birçoğumuz iş dolayısıyla en az bir öğünü dışarıda yiyor, çocuklarımız zorunlu olarak okulda besleniyor.

Peki yediklerimizi ne kadar kontrol ediyoruz, ne yediğimizin bilincinde miyiz? Kaçımız çocuğunun okuluna bir de bu gözle baktı, hatta zahmet edip okulun kantinini, yemekhanesini inceledi? Kaçımız işyerinde yediğimiz yemeğin hijyeninden emin; yemek firmasının kalite belgelerini sorduk mu, yetkili kişilerin yemeğin üretildiği yerleri gezip görmeleri için teşvik ettik mi? Yediğimiz restoranları bir de biz teftiş ediyor muyuz? Şikâyetlerimizi gerekli mercilere bildiriyor muyuz? Her gün en sevdiğimizimizi tehdit eden gıda terörüne karşı biz ne yapıyoruz? Hiç sesimizi çıkarmıyor, marketten aldığımız üç paket organik sebzenin bizi tüm bunlardan korumasını bekliyoruz.

Evet organik tarıma, ekolojik üretime destek verelim. Ama bizi çok daha yakınlarımızda tehdit eden unsurları da unutmayalım. Sizin bireysel sorgulamalarınız başkalarınıninkiyle bir araya geldiğinde bilinç düzeyini yaratacak ve bize yemek hizmeti sunanları da yaptıkları işi hakkıyla yapmaya yöneltecektir.

Sadık Çelik

Radikal 30.05.2007